

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego
Jan Grabiec

DOB.WPKS.4510.6.2026
Warszawa, data podpisu r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 18158 Pana Posła Piotra Glińskiego w sprawie *uruchamiania nowych programów w NIW* uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Ad 1.

„Rządowy Program wsparcia organizacji pozarządowych Moc Małych Społeczności” realizowany w roku 2025 miał charakter pilotażowy. Pracom nad nim i jego wdrażaniem towarzyszyły liczne spotkania konsultacyjne z potencjalnymi beneficjentami. W zamierzeniu projektodawcy doświadczenia z realizacji programu pilotażowego miały być podstawą do uruchomienia programu wieloletniego. Zgodnie z tym zamierzeniem został przygotowany projekt „Rządowego Programu wsparcia organizacji pozarządowych Moc Małych Społeczności na lata 2026–2035”. Projekt ten nie uzyskał akceptacji Zespołu do spraw Programowania Prac Rządu. Zgodnie z ustaleniami z posiedzenia Zespołu z dnia 28 kwietnia 2026 r. Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego został zobowiązany do przygotowania wniosku o wprowadzenie do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów projektu uchwały Rady Ministrów dotyczącej przyjęcia Programu ze zmienionym okresem jego realizacji. Realizując to zobowiązanie, Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego opracował projekt programu w formule jednorocznej, w miejsce pierwotnie zakładanego programu wieloletniego. Program został przyjęty uchwałą Rady Ministrów nr 136 z dnia 8 czerwca 2026 r. w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Rządowy Program wsparcia organizacji pozarządowych Moc Małych Społeczności na rok 2026”.

Ad 2–6.

Decyzja Zespołu do spraw Programowania Prac Rządu i moment jej podjęcia wymusiły wprowadzenie takich zmian w Rządowym Programie Moc Małych Społeczności na rok 2026 i regulaminie przeprowadzanego w jego ramach konkursu, które uwzględniały tę okoliczność, że działania projektowe będą realizowane w krótkim horyzoncie czasowym. Krótki horyzont realizacji działań z pewnością nie sprzyja osiągnięciu celów szczegółowych Programu w sposób optymalny, nie oznacza jednak, że dążenie do ich osiągnięcia skazane jest na porażkę. Olbrzymie zainteresowanie potencjalnych beneficjentów – małych, lokalnie działających organizacji – udziałem w Programie Moc Małych Społeczności realizowany

w 2025 roku (mimo ograniczonego czasu na realizację działań) dowodzi społecznego zapotrzebowania na program służący budowaniu odporności. Zadaniem obecnie dokonywanej oceny merytorycznej wniosków jest wyłonienie tych projektów, których realizacja, mimo ograniczonego czasu, będzie służyć osiągnięciu celów Programu. Doświadczenie realizacji Programu Moc Małych Społeczności w roku 2025, który także był wdrażany w podobnie krótkim okresie, oraz jego ewaluacja dowodzą, że dzięki wysiłkom beneficjentów i staraniom Instytucji Zarządzającej możliwa była realizacja projektów, które przyczyniały się efektywnie do osiągnięcia zamierzonych celów. Ponadto w roku 2026 możliwy jest udział w konkursach organizacji, które były beneficjentami Programu w roku 2025 i mogą przedłożyć projekty stanowiące kontynuację działań podjętych w poprzedniej edycji. Budowanie odporności społecznej jest bowiem procesem. Działania projektowe podejmowane w ramach programów Moc Małych Społeczności w edycji 2025 i 2026, bez względu na ich ograniczenia, służyły edukacji członków organizacji i lokalnych społeczności oraz podnoszeniu kwalifikacji ich liderów. To element podstawowy, niezbędny do osiągania celów szczegółowych Programu, o których mowa w interpelacji.

Ad 7.

Zgodnie z założeniami Programu środki przeznaczone na wsparcie trafiają do małych, lokalnych organizacji pozarządowych. W większości są to organizacje (60%), które po raz pierwszy wnioskowały o takie środki. Udział w Programie Moc Małych Społeczności na rok 2026, podobnie jak w poprzednim roku, umożliwi im profesjonalizację i zdobycie doświadczeń niezbędnych w dalszym aplikowaniu o środki w innych konkursach oraz buduje ich zdolność do podejmowania działań w przyszłości.

Program Moc Małych Społeczności na rok 2026 i regulamin przeprowadzanego w jego ramach konkursu zostały przygotowane ze świadomością krótkiego okresu realizacji działań. Przewidziano w nich rozwiązania, które mają zapewniać wydatkowanie dotacji w sposób celowy i efektywny, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Ad 8.

Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego zainicjował prace nad opracowaniem „Strategii Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego”. Pierwszym krokiem w pracach nad projektem strategii jest opracowanie diagnozy sytuacji społeczeństwa obywatelskiego, która posłuży do określenia zasadniczych potrzeb i planowanych kierunków interwencji. Nowe programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą opracowywane w oparciu o ramy zawarte w tym dokumencie strategicznym.

Uwzględnione zostaną także doświadczenia z realizacji oraz rezultaty przeprowadzonych ewaluacji dziesięciu programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, których wdrażanie nadzoruje Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, jak również innych inicjatyw zleconych przez Przewodniczącego Komitetu do realizacji Narodowemu Instytutowi Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

W roku 2026 są to dwie inicjatywy: „Pamięć Pogranicza” – dotycząca wsparcia działań organizacji społecznych oraz lokalnych wspólnot na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i historycznego pogranicza polsko-ukraińskiego, oraz „Fundusz Inicjatyw Międzynarodowego Roku Wolontariatu” – dotycząca promocji wolontariatu i aktywności

społecznej poprzez oddolne inicjatywy realizowane przez organizacje pozarządowe w całym kraju, wpisujące się w obchody Międzynarodowego Roku Wolontariatu.

Ponadto Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego kontynuuje swoje zaangażowanie na rzecz budowania odporności społecznej i wzmocnienia lokalnych społeczności i prowadzi prace nad przygotowaniem wieloletniego Programu Moc Małych Społeczności na lata 2027–2036, który będzie stanowił realizację Priorytetu P46 Polityki Członków Rady Ministrów dotyczącego wspierania lokalnych organizacji obywatelskich w małych i średnich miejscowościach.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia

Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego

Adriana Porowska

Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Wiceprzewodnicząca Komitetu do spraw Pożytku Publicznego

/dokument podpisany elektronicznie/